

Stamcellen geven aan je broer of zus

Je ouders en de dokter hebben je gevraagd om stamcellen te geven (doneren) aan je broer of zus. De dokter wil jouw stamcellen gebruiken om je broer of zus beter te maken.

Omdat je beenmerg de hele dag stamcellen maakt, kunnen ze niet opraken.

De bloedfabriek

Stamcellen worden in je beenmerg, binnenin je botten, gemaakt. Dit gebeurt elke dag. De stamcellen groeien en worden rode of witte bloedcellen of bloedplaatjes. Rode bloedcellen zorgen voor zuurstof in je hele lichaam. Witte bloedcellen ruimen bacteriën op. Bloedplaatjes maken dat je een korstje krijgt als je bloedt. Je beenmerg noemen we ook wel je bloedfabriek.

Bij de meeste mensen werkt de bloedfabriek goed en worden er elke dag genoeg bloedcellen gemaakt. Maar soms gaat er iets niet goed en maakt de bloedfabriek geen goede bloedcellen. Je wordt dan ziek. De dokter kan dat vaak oplossen met medicijnen, maar soms lukt dit niet. Dan is er maar één oplossing: de bloedfabriek vervangen. De dokter doet dat door stamcellen van iemand die gezond is (een donor) te geven. Dit heet stamceltransplantatie. Omdat de stamcellen zo goed mogelijk moeten passen, is de donor het liefst een broer of zus.

Om plaats te maken voor de stamcellen, moet de bloedfabriek eerst leeggemaakt worden. Daarom geeft de dokter medicijnen (chemo) en soms ook bestraling. Als de bloedfabriek helemaal leeg is, geeft de dokter de stamcellen van de donor.

Hoe gaat het stamcellen geven?

De bloedfabriek van jouw broer of zus werkt ook niet goed en moet vervangen worden. De dokter heeft jouw bloed onderzocht en gezien dat jouw stamcellen het beste bij die van je broer of zus passen. Jij hebt samen met je ouder besloten dat de dokter stamcellen uit je heupbot mag halen. Dit gebeurt onder narcose, je voelt er dus niets van.

Van tevoren

Om te kijken of je gezond genoeg bent om donor te zijn, kom je met je ouder naar de poli van het Máxima.

- Je hebt met je ouder een gesprek met de dokter en de verpleegkundige. Zij leggen uit wat er gaat gebeuren.
 - Je lengte en gewicht worden gemeten.
 - De dokter kijkt in je oren, neus en mond en luistert met een stethoscoop naar je hart en longen.
 - Ook wordt er bloed uit je arm afgenomen. Van tevoren krijg je een verdovende zalf.
 - Samen met de slaapdokter kies je hoe je onder narcose wordt gebracht, met een kapje of een infuus.
Kapje: Je krijgt een kapje over je neus en mond. Door het kapje komt 'slaaplucht'. Hierdoor val je in slaap.
Infuus: Je krijgt een slaapmiddel via een infuus. Hierdoor val je in slaap.
 - Je hebt ook een afspraak met een psycholoog met wie je kunt praten over hoe het voelt om donor te zijn voor je broer of zus.
-

Opname in het Máxima

Je komt een dag van tevoren met je ouder naar de poli.

- De verpleegkundige onderzoekt je nog een keer.
- Dan gaan jullie naar de kamer van je broer of zus.
- De medisch pedagogisch zorgverlener komt langs om uitleg te geven.
- Je slaapt met je ouder bij je broer of zus.
- Je hoort tot wanneer je mag eten en drinken.
- Je mag geen sieraden, make-up of nagellak dragen.

Hoe gaat de narcose?

- Je gaat met je ouder naar de dagbehandeling.
 - Daar krijg je een operatiejasje aan. Je onderbroek en je sokken mag je aanhouden.
 - Je krijgt een bandje om je pols. Hierop staan je naam, geboortedatum en de afdeling waar je hebt geslapen.
 - Als je voor een infuus gekozen hebt, krijg je een verdovende crème.
 - De verpleegkundige rijdt je in je bed over de kleurenbrug naar de operatieafdeling in het Wilhelmina Kinderziekenhuis. Je ouder en de medisch pedagogisch zorgverlener gaan met je mee.
 - Je komt eerst in de wachtruimte van de operatieafdeling.
 - Je ouder en medisch pedagogisch zorgverlener of verpleegkundige krijgen een pak, muts en sloffen aan.
 - De slaapdokter haalt jullie op en stelt nog wat vragen.
 - In de operatiekamer staat een operatietafel waar je op gaat liggen.
 - Je krijgt een warme deken over je heen.
 - Je krijgt een plakkertje met een rood lichtje om je vinger of teen.
Dit is een saturatiemeter die meet hoeveel zuurstof er in je bloed zit.
 - De slaapdokter maakt je jasje los en plakt drie plakkers op je borst.
Hieraan zitten draadjes die worden aangesloten op een beeldscherm.
Daarop is je hartslag te zien.
-

-
- Als je voor een infuus hebt gekozen, krijg je je infuus. Dat is een dun plastic buisje in een bloedvat. Hierdoor krijg je het slaapmedicijn en vocht.
 - Dan zorgt de slaapdokter ervoor dat je gaat slapen. Je wordt pas wakker gemaakt als alles achter de rug is.

Na afloop

- Je wordt in je bed naar de uitslaapkamer gereden. Daar kun je rustig (verder) wakker worden.
- Je ouder zit bij je.
- Er zijn soms nog meer kinderen met hun ouder.
- De verpleegkundige komt regelmatig bij je kijken.
- Je hebt een infuus en de saturatiemeter en de plakkers op je borst zitten er nog.
- Ook heb je een band om je arm om je bloeddruk te meten.
- Je hebt pleisters op de plek waar de stamcellen zijn afgenomen.
- Als je ergens last van hebt, zeg dit dan tegen je ouder of de verpleegkundige. Zij kunnen je helpen.
- Als je goed wakker bent, mag je weer wat eten en drinken.
- De dokter of verpleegkundige vertelt wanneer je terug mag naar de dagbehandeling.

Hoe gaat de stamceltransplantatie?

Je broer of zus krijgt jouw stamcellen via de lijn. Dit duurt een half uur tot twee uur. Als je wilt, mag je erbij zijn. Het duurt ongeveer 2 tot 3 weken tot de stamcellen de nieuwe bloedfabriek hebben gemaakt. In die tijd heeft je broer of zus een lage afweer. Daarom draagt iedereen die op de kamer komt een schort, handschoenen en een mondkapje. Als de nieuwe bloedfabriek goed werkt, mag je broer of zus naar huis.

Heel soms werkt de nieuwe bloedfabriek niet goed genoeg. Dat ligt niet aan jou of aan jouw stamcellen.

Heb je vragen? Stel ze gerust!